

Reiulf Steen er død

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

18 juni 2014

Sted

Oslo Arbeidersamfunn

1 Kjære Inés,
Kjære Robert, Martin, Henrik og Nils Otto
Kjære Gloria, Carolina og Claudia
Kjære alle sammen,

5 Vi er samlet her i Samfunnsalen for å ta farvel med en av partiets ruvende og
nytenkende ledere.

10 I denne salen holdt Reiulf Steen mange av sine viktigste taler. Her manet han til
solidaritet og samhold. Her blåste han i kampluren mot maktmisbruk og urett.
Her inspirerte han stadig nye generasjoner i AUF og Arbeiderpartiet.

15 Derfor er det så riktig at det er nettopp her vi stopper opp for å hedre Reiulf
Steen. For å vise ham respekt. Og for å takke ham for alt han har gjort for vår
bevegelse og for landet vårt.

20 Reiulf Steens historie er en del av vår felles historie. Han ble født inn et
klassedelt Norge, og vokste opp i et typisk arbeiderhjem på Hurum. I Reiulfs
barndom lå arbeiderboligene nede på sletta, mens direktøren tronet øverst i
åsen.

25 Det var dette samfunnet arbeiderbevegelsen var til for å endre, for å skape like
muligheter for alle - enten du var født nede på sletta eller øverst i åsen. Reiulf
tvilte aldri på at han skulle bli en del av denne bevegelsen.

Tvert i mot. Han har beskrevet det å melde seg inn i arbeiderungdomslaget som
å konfirmere seg. Det var ingen rendyrket politisk handling, det handlet også
om tilhørighet og fellesskap, om det sosiale og kulturelle limet for ungdom fra
samme lag i samfunnet.

Her, blant sine egne, satte de opp teater, lærte å danse, arrangerte hytteturer, lagde avis og - ikke minst - skolerte seg for samfunnsdebatten. Reiulf har beskrevet hvordan de samlet seg på Folkets Hus og leste høyt for hverandre fra
35 Tillitsmannen av Einar Gerhardsen.

Dette handlet om klassebevissthet. Og for å forstå kraften i arbeiderbevegelsen, må vi forstå styrken og dybden i fellesskap som det Reiulf var en del av, og som maktet å endre Norge fra et samfunn der privilegier for de få var akseptert, til et
40 fellesskap der like rettigheter for alle er den bærende ide.

Reiulf Steen har selv gitt et levende innblikk i dette altomfattende samholdet - sitat:

45 «Det gikk så langt at det aldri kunne falle oss inn å velge partnere med tilknytning til andre partier. Det hadde vi forresten liten mulighet til, vi møtte dem aldri, de tilhørte en annen klasse og en annen verden»

Også slik ble hans liv en del av landets utvikling - klassereisen.
50

Reiulf, arbeiderklassegutten som vokste opp i en familie på fem på ett rom og kjøkken i Buskerud, fant sin kone i en annen verdensdel og i en annen klasse - Ines fra den høyere middelklasse i Chile, en kvinne som i sin barndom var vant til tjenerskap og klassisk dannelselse.

55 Sammen skapte de et hjem var godt forankret i Norge og norske tradisjoner, men som brydde seg om og hentet inspirasjon fra verden utenfor.

Slik var Reiulf.
60

En sann internasjonalist - som alltid lengtet hjem.

Gjennom hele sitt liv var han en glødene forsvarer av demokrati, mot diktaturer av alle slag - fascisme, kommunisme, militærjuntaer. Chile, Hellas,
65 Sovjetunionen. Reiulf sto prinsipielt og uten forbehold opp for ideen om en felles demokratisk arv - fra de gamle grekerne, via kristne grunnverdier, til konservatisme, liberalisme og sosialdemokrati.

70 I boken «Maktkamp» skriver han - sitat:

«Demokratiet er ufullkomment og erkjenner sin ufullkommenhet. Totalitære samfunn av alle farger er alltid mer ufullkomne, men erkjenner det ikke.»

75 Demokrati, frihet, likeverd. Det var idealene Reiulf slåss for - uansett hvor på kloden uretten oppsto. Hans solidaritet med de svakeste var uten grenser, og han talte høyt og nådeløst mot dem som lot profitt gå foran, og som lukket øynene for diskriminering og undertrykking.

80 Reiulfs internasjonale nerve preget hans tid som leder i AUF. Han bidro til å opprette nordisk samarbeid, og han styrket samarbeidet med søsterorganisasjoner i utviklingsland.

Senere ble han visepresident i sosialistinternasjonalen, og han sto i spissen for
85 anti-apartheid-arbeidet i Sør-Afrika og solidaritetsarbeidet for Chile - landet han mange år etter reiste til som ambassadør.

De to eneste utmerkelsene han valgte å ta i mot ble gitt av presidentene i Sør-Afrika og Chile. I takknemlighet for Reiulfs uegennyttige bidrag til demokrati
90 og fred.

#

Reiulf argumenterte for sine idealer som politiker, og han gjorde det som
95 skribent og taler helt til det siste.

Han var en søkende intellektuell som raust delte sin tvil og tro med andre.

I bøker og artikler har han etterlatt fakta og analyser som er tidsvitner i
100 utviklingen av det norske samfunnet etter den andre verdenskrigen..

Og mer enn det: Reiulfs tekster er fulle av tanker og ideer til inspirasjon for alle som vil søke en ideologisk plattform for sitt politiske engasjement. Selv om bøkene er skrevet i en annen tid, gir flere av dem god veiledning om rett og galt i
105 politikken også i dag.

Man blir klokere av å lese Reiulf Steen. For eksempel når han skriver om

individets frihet og fellesskap - jeg siterer:

110

«Et samfunn i sosial ubalanse er et utrygt samfunn, og derfor et samfunn som er ufritt også for det enkelte individ. Individets frihet gir for de aller fleste mennesker bare mening hvis den er fundamentert på tryggheten i fellesskapet»

115 #

Det er et rikt liv som nå er over. Og et helt liv. Reiulf delte også sine personlige nederlag med oss. Det gjør ham ikke mindre som menneske. Tvert imot. Hans ærlighet gjør ham større.

120

Vi takker Reiulf Steen for alt han ga Arbeiderpartiet og det norske demokratiet. I mange verv gjennom mange år. Leder av partiet, stortingsrepresentant, statsråd.

125 Vi takker ham også for at han åpnet opp Arbeiderpartiet, invitert nye grupper inn - og skapte et moderne parti.

Og vi takker ham for å ha holdt partiet samlet i den kritiske tiden etter EF-striden på 1970-tallet. Det var helt avgjørende for at Arbeiderpartiet kunne bli
130 en dominerende kraft i norsk politikk helt frem til i dag.

#

Selv om Reiulf Steens stemme har sluknet vil hans ideer leve. De vil for alltid
135 minne oss i Arbeiderpartiet om hvem vi er til for - hvem vi aldri må svikte.

Og - kjære Inés - Reiulfs håp er våre håp - hans drømmer er alle menneskers drømmer.

140 Som når han i boken «Jordskjelv» leker med tanken om at Latin-Amerika kan bli det 21. århundrets kontinent.

Fordi, som han skriver, etter børsnoteringer, vekslingskurser og finansmarkeder trenger vi noe større - som temperamentet, empati og følelser - slik det kan
145 uttrykkes i litteratur og musikk, og slik du møter det i mennesker fra Latin-Amerika.

En vakker drøm fra et menneske med et klokt hode og et varmt hjerte.

150

Vi lyser fred over Reiulf Steens minne.

Kilde

www.arbeiderpartiet.no

155

Emner

Arbeiderbevegelsen, Arbeiderpartiet, Minnetale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/reiulf-steen-er-dod>

160

165

170

175

180

185